

7+ Yaş

Haziran 2024 Sayı: 527

Çocuk

diyanet

Ali Japonya'da

Orta Sayfa
Posteri

Alabalık ile Kalabalık

Çevreci Kuşlar
Gökçe ile Çerez

Etkinlik
-Çıkartma-

Kelime Oyunu
Kartları

diyanet Çocuk

✉ cocukdergisi@diyanet.gov.tr

🌐 dergi.diyanet.gov.tr

🐦 [DiyanetCocuk](https://twitter.com/DiyanetCocuk)

📷 [diyanetcocukdergisi](https://www.instagram.com/diyanetcocukdergisi)

f [diyanetcocukdergisi](https://www.facebook.com/diyanetcocukdergisi)

Abonelik İşlemleri

Tel: 0312 295 71 96 – 97

0312 295 72 05 – 06

Faks: 0312 285 18 54

e-mail: dosim@diyanet.gov.tr

dosabone@diyanet.gov.tr

Online Abonelik

dergiabone.diyanet.gov.tr

yayinsatis.diyanet.gov.tr

Hesap No

Döner Sermaye Daire Başkanlığının

T.C. Ziraat Bankası,

Mustafa Kemal Mahallesi Şube

IBAN:

TR61 0001 0024 8605 9943 0850 57

Sahibi ve Genel Yayın Yönetmeni

Cafer Tayyar Doymaz

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Dr. Lamia Levent Abul

Mali İşler ve Dağıtım Sorumlusu

Ahmet Bulut

Editör

Dr. Kübra Çiçekli

Yayın Koordinatörleri

Hasan Yıldırım

Fatma Kaya

Sümeyye Oğul

Dijital Medya

Ömer Güçlü

Şahin Bodur

Tashih

Said Şan

İletişim

Diyanet İşleri Başkanlığı

Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar

Bulvarı No: 147/A 06800 Çankaya/Ankara

Tel: (0312) 295 86 08

Faks: (0312) 295 61 92

Milli Eğitim Temel Kanunu (16.6.1983 gün

ve 28442 sayılı Kanunu'nun 15'inci madde

ile Değişik 55'inci maddesinin ikinci fıkrası

gereğince) Başkanlığımız yayınlarının

öğrencilere tavsiyesinde bir sakınca yoktur.

Çizgi ve metinlerin bilimsel

sorumluluğu yazar ve çizerlerine aittir.

Kapak Çizim

Özlem Güneş

Yayın Türü

Aylık, Yaygın Süreli Yayın

Diyanet Çocuk Dergisi (Türkçe)

Basım Tarihi: 24.05.2024

Basım Yeri: İstanbul

ISSN: 1300-8463

Tasarım

Lunapark Eğitim Yayıncılık

Alacaatlı Mah. 4834 Cad. Ticaret Merkezi 10/43

Çankaya/Ankara Tel: (0506) 907 97 97

Baskı

İhlas Gazetecilik A.Ş. Merkez Mah. 29 Ekim

Caddesi İhlas Plaza No: 11 A/41 Yenibosna

Bahçelievler/İstanbul Tel: (0212) 454 30 00

Merhaba

Hepinizin sevinçle beklediği yaz mevsimi geldi çattı. Havalar iyice ısındı. Parklarda, bahçelerde rengârenk çiçekler açtı. Yaz tatiline de çok az bir zaman kaldı. Bu sayımızda, tatilde arkadaşlarınızla eğlenceli vakit geçireceğiniz güzel bir kelime oyunu eki veriyoruz. Bu ek üç ay boyunca devam edecek.

Aynı zamanda 16 Haziran'da Kurban Bayramı'nı kutlayacağız. Bu sebeple dergimizin gündemini bayram olarak belirledik.

Bayramlarımız ailemiz, akrabalarımız, sevdiklerimizle bir arada olduğumuz en kıymetli günlerimizdir. Bu yüzden bayram ziyaretlerine gitmeyi ve misafirlerinizi en güzel şekilde ağırlamayı ihmal etmeyin.

Şimdiden hepimizin bayramını kutluyorum. Yaz tatilinizi de en faydalı şekilde geçirmenizi temenni ediyorum. Allah'a emanet olun.

Dr. Lamia Levent Abul

içindekiler

Mercek 4

Sure Kâşifi 6

Alabalık ile Kalabalık 14

Görgülü Kuşlar 18

İyi Hikâyeler 12

Usta Kalemler 16

Dünya Çocukları 20

Mercek	4
Sure Kâşifi	6
N'olmuş N'olmuş	8
Bulmaca	10
Ebru Sanatı	11
İyi Hikâyeler	12
Alabalık ile Kalabalık	14

Usta Kalemler.....	16
Görgülü Kuşlar	18
Dünya Çocukları.....	20
Resmimin Hikâyesi	22
Hayvanlar Âlemi	24
Bulmaca	26
Çıkartmalı Etkinlik	27

Resmimin
Hikâyesi

22

Bilim ve
Teknoloji
Postası

28

Gökçe
ile
Çerez

32

Bir
Değişik
Kelime

40

Hayvanlar
Âlemi

24

Zaman
Yolcusu

30

Bu Söz
Bize Ne
Söyler?

34

Şu
Acayip
Dünya

42

Bilim ve Teknoloji Postası.....	28
Zaman Yolcusu	30
Gökçe ile Çerez.....	32
Bu Söz Bize Ne Söyler?	34
Allame Nine.....	36
Resim Resim İçinde	38
Bir Değişik Kelime.....	40

Şu Acayip Dünya.....	42
Neşeli Karikatürler	44
Sizden Gelenler	46
Bulmaca Çözümleri	48

ŞEHİRLERİN ANASI MEKKE

Koca bir şehrim ben. Hem yaşım büyük hem gövdem. Dağlarım var, yerin altından kaynayan sularım. İnsanlar dünyanın merkezi olduğumu söylüyorlar. Onlar söylemese bile birazdan anlatacaklarımı dinleyince siz de böyle düşüneceksiniz, eminim. Mesela ilk insan dünyada benimle yaşadı desem, ne dersiniz? Şaşırdınız değil mi? Üstelik Allah'a kulluk etsinler diye insanlar için yapılmış ilk mescit de bendedir. Adı Kâbe. Başımdaki tacım o, güzelliğimi ona borçluyum.

Onun sayesinde hiç sıkılmam. Çünkü hayatım boyunca hiç yalnız kalmadım. Hep bir hareket hep bir neşe. İnsanlar "Allah'ın evi" denen bu mabede yüzyıllardır gelip ibadet ederler. Allah onları davet görevini Hz. İbrahim'e vermişti. Hani Allah'ın birliğini insanlara anlatmak için gönderilen elçiler var ya, işte Hz. İbrahim onlardan biri, en büyüğü, hepsinin dedesi. Nereden mi biliyorum? Gözümü açınca ilk Âdem babamızı gördüm ben, sonra Hz. İbrahim'i.

Kucağında bir bebek vardı. Hz. İbrahim, bebeği annesiyle birlikte önce Allah'a sonra bana emanet etti. O zamanlar nasıl görkemli çöllerim vardı bilemezsiniz. Üzerimde yeşil ot ne arasın, içilecek bir damla su yoktu. Ama Hz. İsmail kismetiyle gelmişti. Zemzem çağladı bağrımdan, bebek susuz kalmasın diye. Büyüyünceye kadar gözümü üstünden bir saniye ayırmadım onun. Eee, peygamberlerin atası Hz. İbrahim bebeğini bırakırken ellerini açıp dua etmişti, güvenli bir şehre dönüşmem için. Duası kabul oldu tabii.

Bir gün Rabbimiz, İsmail'in babası İbrahim'i oğluyla imtihan ettiğinde Hz. İbrahim karşı çıkmadan Allah'ın emrini yerine getirmeye niyetlenmişti. Ay nerdeyse fenalaşacaktım, öyle kötü oldum. İsmail ne dese beğenirsiniz?! "Sabrederim ben" dedi. İtiraf edeyim baba oğlun teslimiyetine hayran kaldım. Sizin peygamberlere vahiy getirmesiyle tanıdığınız melek Cebrail, kurbanlık olarak kocaman bir koç getirdi de İsmail kurban edilmekten kurtuldu. Ben de derin bir nefes aldım.

Neler gördü bu gözler, bilseniz! İsmail delikanlı olduğunda Kâbe'yi yapan babasına yardım etti.

Taş taşıdı, su taşıdı. Sonra da Kâbe'yi ziyarete gelip ibadet etmek isteyenler için temizlik görevini üstlendi.

İnsanların bir kısmı beni çok sever, yüzlerce yıldır bana ulaşmak için yola çıkarlar. Hac görevi nerede yerine getiriliyor zannediyorsunuz?! Önceleri atlarla develerin sırtında gelirlerdi, şimdi artık uçaklar var şükür. Bu sayede siz çocukları da görebiliyorum. Arafat bende, Safa ve Merve tepeleri bende, hatta düşmanınız şeytanın taşlandığı Mina tepesi bende.

Sakin bunları anlatarak kendimi övdüğümü sanmayın. Siz nasıl diğer canlılardan daha üstün yaratılmışsanız ben de kutsallık bakımından Allah tarafından seçilmişim. Son peygamberin doğduğu yer olmak büyük sorumluluk, sakın işimi kolay sanmayın. Nereden nereye geldik değil mi? Ta Hz. İbrahim'den Hz. Muhammed'e. Sevgili Peygamberimiz ondan bahsederken "Dedem İbrahim" derdi. Onun soyundan geliyordu ama onu hiç görmemişti. Duasını almıştı, hem de binlerce yıl öncesinden. Sizin varlığınız o dua sayesinde. "Ben babam İbrahim'in duası, kardeşim İsa'nın müjdesi ve annemin rüyasıyım." diyen Son Peygamberin ümmeti olmak nasıl güzel bir ikram, kıymetini bilin e mi!

sure Kâşifi

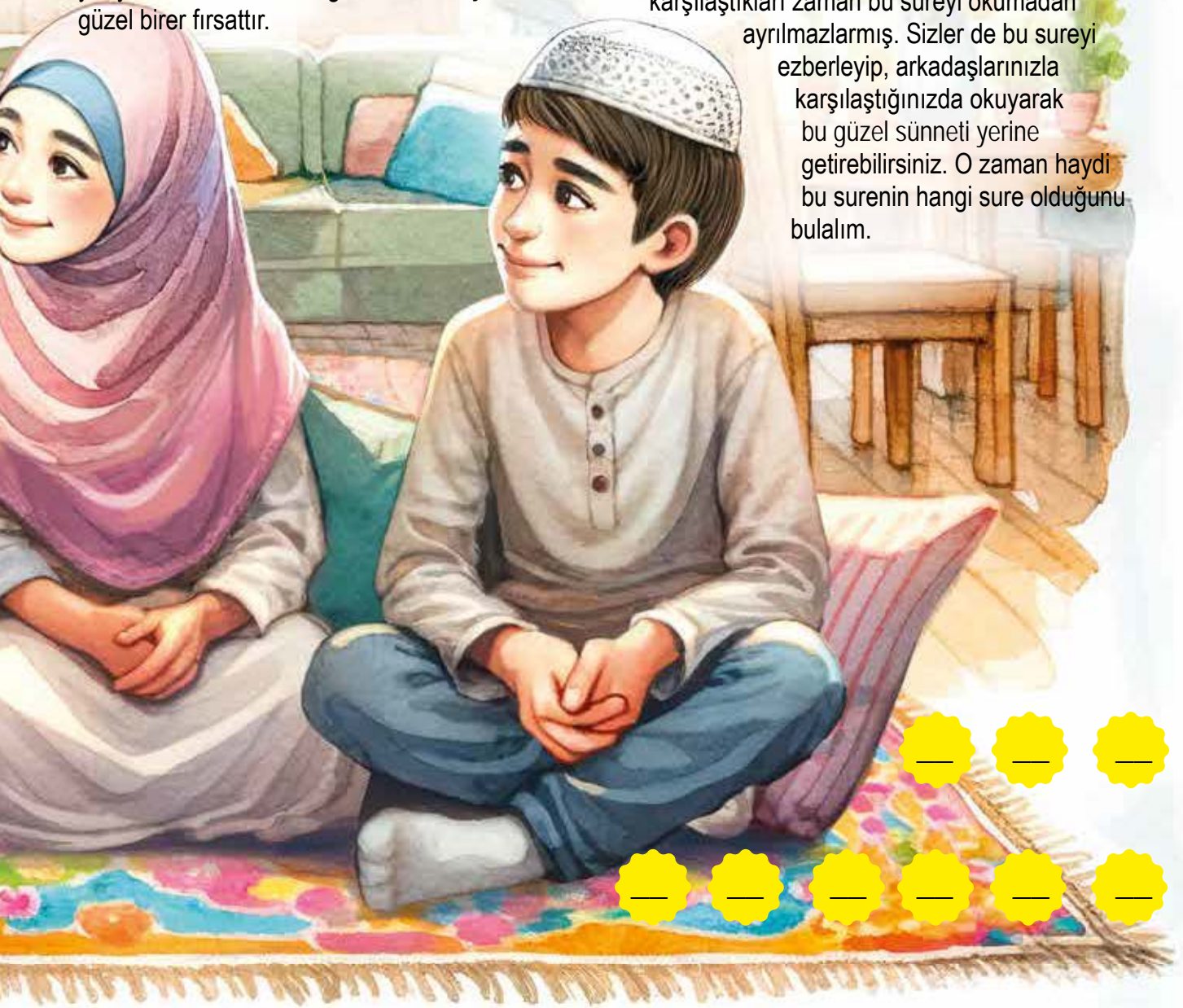
“Asra yemin ederim ki, insan gerçekten ziyandadır. Ancak iman edip dünya ve ahiret için yararlı işler yapanlar, birbirlerine hakkı tavsiye edenler ve sabrı tavsiye edenler başkadır.”

Yukarıda anlamı bulunan sure Kur’an-ı Kerim’in en kısa surelerinden birisidir. Surenin isminin verildiği kelime; çağ, uzun zaman ve ikinci zamanı gibi anlamlara gelir.

Sure üç ayetten oluşmaktadır. İlk ayetin yemin ile başlaması zamanın önemini ortaya koymaktadır. Hayatımızı zaman üzerine planlar ve yaşarız. Bu nedenle en kıymetli hazinemiz zamanımızdır. Onu nereye ve ne şekilde harcadığımız çok önemlidir. Okul dönemlerinde dersler, ödevler derken zaman hızlıca akıp gider. Ama hafta sonları, yaz tatilleri, yarıyıl tatilleri zamanı değerlendirme açısından güzel birer fırsattır.

Zamanımızı güzel değerlendirdiğimiz takdirde Rabbimizin en güzel ödüllere sahip oluruz. Surede de belirtildiği gibi zamanın iyi değerlendirilmemesi durumunda zarara, hüsrana uğrarız. İşte zarardan kurtulmanın öncelikli yolu samimi bir şekilde Rabbimizi sevmek, O’nun varlığını bilmek ve O’na inanmaktır. Arkasından Rabbimizin yapmamızı emrettiği şeyleri yapıp, kaçınmamızı istediği şeylerden uzak durmaktır. Son olarak da Müslüman kardeşlerimize her zaman doğruyu ve güzeli tavsiye etmek; zorluk ve sıkıntıyla karşılaşınca da sabrı tavsiye etmek görevimizdir.

Surenin anlamına baktığımız zaman Rabbimizin bizlere öğüt ve tavsiyelerini görüyoruz. Ayrıca sureyle alakalı bir hadis de bulunuyor. Sevgili Peygamberimizin ashabından iki kişi birbirleriyle karşılaştıkları zaman bu sureyi okumadan ayrılmazlarmış. Sizler de bu sureyi ezberleyip, arkadaşlarınızla karşılaştığınızda okuyarak bu güzel sünneti yerine getirebilirsiniz. O zaman haydi bu surenin hangi sure olduğunu bulalım.

N'OLMUŞ
N'OLMUŞ

Kurban Bayramı
(16-19 Haziran)

Dünya Çevre Koruma
Günü ve Haftası
(5-11 Haziran)

HAZİRAN

PT	SA	ÇA	PE	CU	CT	PZ
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

Babalar Günü

Uluslararası
Uyuşturucu Kullanımı
ve Kaçakçılığı ile
Mücadele Günü

Kızılay
(Hilal-i Ahmer) Kuruldu
(1868)

Türk İşaret Dili
Bayramı

Türkiye Çocuk
Esirgeme Kurumu
(Himâye-i Etfal Cemiyeti)
Kuruldu (1921)

Ne izleyelim?

Ekip: Siberay Güneş Fırtınası
Bir gün dünyada internet kesilir. Bunu fırsat bilen bir bilgisayar korsanı oyunlara ve uygulamalara zarar vermeye başlar. İnternet gelmeden önce bilgisayar korsanını bulmaya çalışan ekip, siber dünyada eğlenceli ve heyecanlı bir macera yaşar. Siz de bu maceraya dâhil olmak için Siberay ekibine izleyici olarak katılabilirsiniz.

Tarifler

Malzemeler

1 kâse vişne
Yarım paket sade pötibör bisküvi
Yarım paket kakaolu pötibör bisküvi
1 paket sade krem şanti
1 bardak soğuk süt
(isterseniz damla çikolata ve ceviz, fındık ekleyebilirsiniz.)

Hazırlanışı

Vişneleri çekirdeğinden ayıklıyoruz.

Krem şantiye sütü yavaş yavaş ekleyerek çırpıyoruz.

Çırpılan krem şantiye pötibörleri kırıyoruz. Vişneleri de karışıma ekliyoruz.

İçine damla çikolata ve küçük parçalara ayrılmış cevizleri de ekliyoruz.

Bu karışımı, şekilli bir kaba ya da kek kalıbına döküyoruz. Buzlukta 4-5 saat bekletiyoruz.

Dolaptan çıkarıp dilimleyip (isterseniz üzerine çikolata sosu dökerek) servis edebilirsiniz. Afiyet olsun.

Yapılacaklar

Babalar Günü'nde babanızı mutlu edecek bir şeyler yapın.

Yaz tatiline giriyoruz. Tatilde günlük tutmak çok eğlenceli olur. Günlüğünüze, tatilde yapmak istediklerinizin listesi ile başlayabilirsiniz. Tatil bittiğinde, yaz boyu listeye yazdıklarınızdan hangilerini yaptığınızı yine günlüğünüze kaydedebilirsiniz. Böylece bu yılki tatile dair güzel bir anı defteri hazırlamış olursunuz.

Kurban Bayramı hazırlıklarında annenize ve babanıza yardım edin.

Yaz tatilinde yaşadığınız güzel bir anı ya da çevrenizde dikkatinizi çeken farklı bir olayı kurgulayarak hikâye yazın. Çevreyi korumak konusunu da gözlemleyip hikâyeleştirebilirsiniz. Yazdığımız bu hikâyeleri bize gönderin, yayımlayalım.

SUDOKASA

Dedeşi Buğra'dan, odasında bulunan kasadan önemli belgelerini getirmesini istemiştir. Bu kasaya ise ilginç bir şifre koymuştur. Buğra'ya şifreye nasıl ulaşacağını söylemiştir. Dedeşinin söyledikleri şu şekildedir:

- ✓ 10 tahmin hakkın var.
- ✓ Her tahminde 8 basamaklı bir sayı söylemelisin.
- ✓ 8 basamaklı sayının rakamları 0'dan 9'a kadar.
- ✓ Şifrede 2 rakam, 2 kez kullanılıyor.
- ✓ Şifreyi her tahmin sırasında, şifrede yer alan sayılar çıkarsa bu sayılar iki renkle renkleniyor:
- Eğer sayı, şifrede varsa ve doğru yerdeyse yeşil yanıyor. Ve diğer tahminlerde bir daha aynı rakam yanmıyor. Eğer yeşil yandıktan sonra diğer tahminlerde aynı rakam mavi ya da yeşil yanıyor, o rakamdan 2 tane var demektir.
- Eğer sayı, şifrede var ama farklı bir yerdeyse mavi yanıyor.
- Eğer rakamda hiçbir renk yanmıyorsa o, şifrede olmayan rakamdır.

Buğra 8 kez tahminde bulunmuş ve kasa, aşağıdaki şekilde renklenmiştir. Buğra'nın kasa şifresini bu ekrandan bulmasına yardımcı olun.

1. Tahmin	5	8	2	3	4	9	5	8
2. Tahmin	6	1	5	0	9	4	2	6
3. Tahmin	3	5	0	1	5	3	6	4
4. Tahmin	1	9	6	7	9	8	9	1
5. Tahmin	2	6	8	4	3	0	1	5
6. Tahmin	0	1	3	9	6	5	3	7
7. Tahmin	5	6	8	1	3	4	6	2
8. Tahmin	4	9	7	2	5	1	0	1

CEVAP:

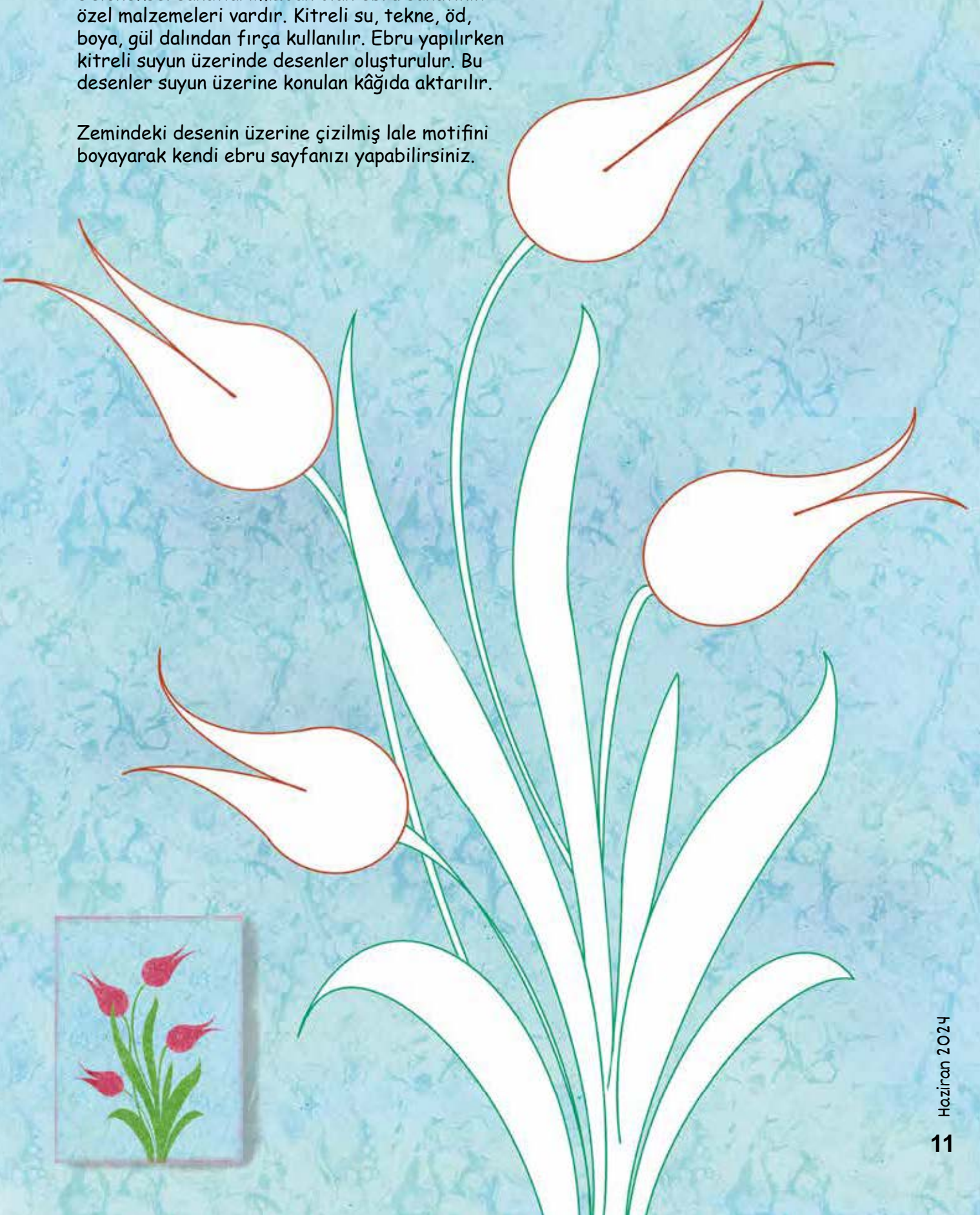

EBRU SANATI

Geleneksel sanatlarımızdan olan ebru sanatının özel malzemeleri vardır. Kitreli su, tekne, öd, boya, gül dalından fırça kullanılır. Ebru yapılırken kitreli suyun üzerinde desenler oluşturulur. Bu desenler suyun üzerine konulan kâğıda aktarılır.

Zemindeki desenin üzerine çizilmiş lale motifini boyayarak kendi ebru sayfanızı yapabilirsiniz.

DIRLIĞIMIZ DIRİLSİN

Gün doğmadan cami müezzini Ahmet Hoca, her perşembe annesinin mezarını ziyaret eder. Sureler dualar okur, kabre ektiği çiçeklerin bakımını yapar, mezarı sular, biraz da rahmetli anneciğiyle konuşur, dertleşir. Bugün yine kabristanda. Yanında küçük kızı Sena da var. Sena son birkaç haftadır babasına bu ziyaretlerinde eşlik ediyor. Bu yemyeşil kabristanı; devasa ağaçların çalılarının arasında kaybolmayı, oradan oraya telaşla gidip gelen karıncaların yan yana yaptıkları yuvaları bulup incelemeyi seviyor.

“Baba bak, karıncalar evlerinin etrafında pervane gibi dönüyorlar.”

Ahmet Hoca gözünü annesinin mezarından alıp Sena'ya bakıyor. “Bu karıncalar sanki çalışkan, titiz anneler gibi değil mi baba?” deyip gülüyor Sena. Ahmet Hoca da gülüyor. “Yuvaları da karıncaların dirliği kızım, dirliklerini koruyorlar.” diyor. Kızı “Dirlik ne demek baba?” deyince, Ahmet Hoca bir an için annesinin, o merhamet dolu sıcacık sesini duyar gibi oluyor:

“Allah de kuzum. Allah de ki dirliğimiz dirilsin.”
Yüzünde derin, hüzünlü bir gülümseme
beliriyor.

Çocukken annesinin ne demek istediğini
anlamazdı Ahmet Hoca, dirliğin dirilmesi
ne demektir bilmezdi. Ama anneciği böyle
söyledikçe hemen “Allah Allah!” derdi. Yetmez
bir ilahi söyler, o da yetmez bir ezan okur,
peşine ezberindeki sureleri bilhassa içinde
lafzatullah olanları gayretle sıralardı. Annesi
gönerir, şenlenir, rahatları. “Ağzına sağlık
kuzum, işte dirliğimiz dirildi.” derdi.

O küçük çocuk büyüyecek ve Allah deyince
bir evde dirlik nasıl dirilir bunu yıllar sonra
kitaplardan öğrenecek. Annesinin ruhuna
nakşettiği bilgi okul sıralarından, kalın
kitaplardan dostane gülümseyecek ona.
Ahmet Hoca'nın dudakları arasından, “Allah de
Senacığım.” cümlesi çıkıveriyor birden “Allah
de ki dirliğimiz dirilsin.”

Dirliğimiz dirilsin. Sena, bu ses oyununu
seviyor. Bir tempodur tutturuyor: “Dirliğimiz
dirilsin. Dirliğimiz dirilsin.”

“Ama dirlik ne demek hâlâ söylemedin baba.”
diyor sonra da. Ahmet Hoca gülüyor. “Sen
şimdilik bu kadarını bil. Gerisini benim gibi
kitaplardan öğrenirsin.” deyip göz kırpmıyor.
Bu sözler Sena'ya çok gizemli geliyor. Acaba
dirliğin tanımını hangi kitaplardan öğrenebilir,
eve dönüş yolunda işte bunu düşünüyor.

Hikâyenin Hadisi:
“İçinde Allah'ın anıldığı ev ile
içinde Allah'ın adının hiç geçmediği
evin farkı; diri ile ölü arasındaki
fark gibidir.”

ALABALIK İLE KALABALIK

Güvercin Dedektifi

Elimizde tuttuğumuz ve içinin boş olduğunu düşündüğümüz bir poşet sahiden boş mudur?
İnsan gözyaşları akmadan da ağlayabilir mi?
Sevdiklerim yanımda değilken, bu onların gerçekten yanımda olmadığı anlamına mı gelir?
Biraz renge ihtiyacımız olduğu günlerde, uzanıp gökkuşağından bir parça renk alamaz mıyız?
Elektrik telleri, üzerine kuşlar konduğu için mi böyle güzel görünür?

Kitap okurken en sevdiğimiz sahneye dâhil olsak yani kitabın içine düşsek fena mı olurdu?
Kırlangıçlar neden durup da kana kana su içmez, onlar da anne babam gibi çok meşgul oldukları için mi?
Peki ya güvercinler niçin ağaca konmazlar?
Güvercinler evet, onlar da ötekiler gibi normal kuş değil mi?
Peki ama normal dediğimiz şey ne?

Soruları birbirine ekleyerek çoğaltmayı, etrafıma dikkatli ve sorgulayan gözlerle bakmayı ve elbette düşünmeyi çok severim! Soruları önce kendime sorarım, eğer cevap bulamadıysam bir kez de çevremdekilerle birlikte düşünmeye çalışırım. Ama şu son soruyu yani güvercinli olanı soralı çok olmadı. Bursa'da Ulu Cami'nin etrafında dolaşırken yüzlerce güvercinin inip kalktığını gördüğümde düşünmeye başlamıştım ilkin. Güvercinler, süsüdür o sokakların. Duvarların çıkıntılarına, şadırvanların üzerlerine, tabelalara, çatılara, dükkân masalarına, hatta insanların başının üzerine konduklarına şahit olursunuz da ağaca asla! O gün, akşama kadar güvercinlerin peşinde bir o yana bir bu yana iyi bir iz sürücü gibi dolaşıp durdum ancak ağaca konan tek bir güvercin göremedim. Hemen peşinden bir soru daha tünedi zihnime. Dedim ya, soruları çoğaltmaya bayılırım: Şu koca şehirde güvercinlerle birlikte yaşıyoruz ama ben henüz tek bir güvercin ölüsüne bile rastlamadım. Güvercinler ölümsüz olabilir mi? Doğup doğup ölmedikleri için mi bu kadar çoklar? Hasta da mı oluyolar hiç?

Elbette gözlemlerimle yetinmedim, tüm bunlara tatmin edici bir yanıt bulmalıydım. Masamın başına geçtiğimde cevapları hep orada bulurum. Yine öyle oldu. Meğerse güvercinler ölümsüz filan değillermiş.

Öleceklerini hissettiklerinde kimsenin onları göremeyeceği sakın ve ıssız bir yere gidip ölümü bekliyorlarmış. Öldükten sonra da bir başka hayvan ya da böcekler tarafından yenilerek yok ediliyorlarmış. Sonrası mı? Sonrası çürüyerek toprağa karışmak...

Peki ya ağaçlar? Güvercinlerin ağaçlarla alıp veremedikleri ne?

Bunun cevabı da güvercinlerin ait oldukları yerle alakalıymış. Ana yurdu Kuzey Afrika olan güvercinler, burada yuvalarını kayalıkların üst noktalarına kuruyorlarmış. Çünkü buralar korunaklı ve dayanıklıymış onlar için. Ufacık rüzgârda bile bir o yana bir bu yana sallanıp duran ağaçlar, böyle alışkanlıkları olan hayvanlar için hiç de tekin görünmeyebilir doğrusu.

Demek bu yüzden ağaçlarda güvercinlere rastlamıyoruz. Cevabı bulmuştum! Ama yine de güvercinleri gözlemlemeye ve bir gün birini ağacın dalında görebilmek için dedektifliğimi sürdürmeye devam edecektim.

TEMİZLİK ZAMANI

Mahallemizde bir arkadaş grubumuz var. Beraber ders çalışırız, oyun oynarız bazen de piknik yaparız. Aslında en çok sevdiğim aktivite piknik yapmak diyebilirim. Annelerimiz pasta, börek hazırlar biz de yakın bir parka gidip afiyetle yeriz. Laf aramızda annelerimizin hazırladığı her şey çok leziz oluyor. Parmaklarımızı yememek için kendimizi zor tutuyoruz. Yine piknik yapmaya karar verdiğimiz günlerden birinde hep beraber ormanlık alana gittik. Bu sefer annelerimiz de yanımızdaydı. Efe'nin ve Büşra'nın annesi arabalarıyla geldiler. Biz de Akiflerin arabayla gittik. Çünkü ormanlık alan evlerimizden biraz uzaktaydı.

Ormanlık alana gittiğimizde gördüklerimiz karşısında çok üzüldük. Gözümüzün gördüğü her yerde yığın yığın çöp vardı. Olamaaz! Poşetler, meyve suyu kutuları, bisküvi paketleri, karpuz kabukları... Nasıl böyle yapıyorlardı? Yedikleri yiyeceklerin çöplerini neden etrafa saçıyorlardı? Çevremize saygılı olmamız gerekmez miydi? Efe'nin annesi arabadan çöp poşeti ve eldiven getirdi. Hep beraber etraftaki çöpleri çöp poşetlerine topladık. Piknik yapmaktan daha çok mutlu etti bizi çöpleri toplamak. Sanki ağaçlar, kuşlar çiçekler bize gülümseyerek teşekkür ediyordu.

JAPONYA

Tsubasa

Ben

Juzuki

Gezi notlarımın sıkı takipçisi çok sevgili arkadaşlarım, bu ay not defterimde şekik gözlü arkadaşlarımızın diyarı Japonya'dan gezi notları paylaşacağım. Bize eşlik edecek olan arkadaşlarımızın isimleri ise Juzuki ve Tsubasa.

Japon arkadaşım Tsubasa'nın ülkesinde gezerken gördüğümüz market tabelalarındaki işaretler çok dikkatimi çekti. Meğer Japonya'da bizim alfabemizden başka bir alfabe kullanılmaktaymış. Alfabe Çince karakterlerden oluşuyor ve alfabeje Hiragana ve Katakana adı veriliyormuş. Arkadaşım Juzuki, bu sembollerden oluşan Japonya isminin 'Doğan güneşin ülkesi' anlamına geldiğini söyledi.

Kanji karakteriyle
'Japonya' yazılışı

Japonya, masmavi Asya Pasifik Okyanusu kıyısı boyunca uzanan binlerce adadan oluşuyor.

Japonya'nın başkenti ve en büyük şehri Tokyo'dur. Japonya, coğrafi konumu ve yapısı nedeniyle depremlere, tsunamije ve volkanik patlamalara mejjilli bir ülke. Japonya'da 111 dev aktif yanardağ bulunuyor. Buralara gelmişken sıcaklık derecesi epey yüksek olan lavları görmeyi gerçekten çok isterdim arkadaşlar. Unutmadan söyleyeyim ki, tehlikeli olmayacak bir mesafeden olması şartıyla.

Başından İkinci Dünya Savaşı geçen Japonya'da arkadaşlarım Tsubasa ve Juzuki'nin dedeleri çok zor günler yaşamış. Ama halk el birliği ile çok çalışarak, Japonya'yı kısa zamanda Dünya'nın ikinci büyük ekonomisi hâline getirmişler. Ancak fabrikaların çoğalması hava kirliliğini de beraberinde getirmiş.

Suşi

Arkadaşlarımın üzerinde de gördüğümüz gibi harika desenli ipek kıyafetlere kimono ve yukata adı veriliyor. Japonya kimonoları ile dünyaca ünlenmiş durumda.

Kimono

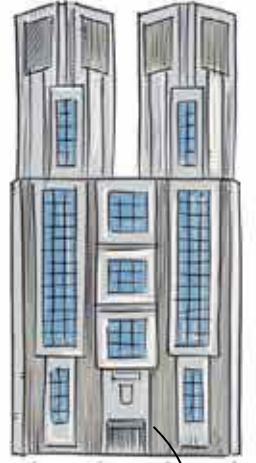

Japonya uzak doğunun en meşhur mutfağına sahip. Japonlar tarımdaki büyük payından dolayı pirinci, okyanusla çevrili bir ülke olduğu için de balığı sık tüketiyorlar. Ben de pilavı çok severim ama çiğ balık damak lezzetime pek de uymadı. Çiğ balıktan yapılan suşinin seveni öyle çok ki tüm dünyada çok ünlenmiş. Suşiji yerken şatal bıçak yerine kullanılan şubuklar beni bir hayli zorladı.

Izgara Balık

Japonya'nın en çok dikkatimi çeken mimari yapısı, Tokyo'da bulunan Büyükşehir Hükümet Binası oldu. 243 metre uzunluğundaki yapı öylesine yüksekti ki başımı kaldırıp bakayım derken neredeyse arkaya düşüyordum. Daha şaşkınlığım geçmemişken, bir dakika içinde bu yüksekliğe bizi çıkaran asansörü görünce inanılmaz demekten kendimi alamadım.

Büyükşehir Hükümet Binası

Kenrokuen Garden

Arkadaşlarımla beraber sakura ağaçlarının altında Kiraz Çiçeği Festivali'ne katıldık. Japonya'da doğayla iş işe çok güzel bahçeler var. Kenrokuen Garden; çay evleri, yürüyüş alanları ve çiçek bahçeleri ile rüya gibiydi.

Tokyo Kulesi

Japon mimarisinin başlıca eserlerinden olan Tokyo İmparatorluk Sarayı, İmparatorluk ailesinin özel konutları, arşiv, müze ve birçok binayı içermektedir.

Sevgili arkadaşlar, Japonya görülüp gezilmeye değer çok güzel bir ülke. Bambaşka diyarlarda alacağım gezi notlarında buluşmak üzere.

Tokyo İmparatorluk Sarayı

Kim Hızlı?

Sıcak bir yaz günüydü... Güneşin altında ceylan kovalamaktan yorulan aslan, kaplan ve sırtlan bu kez kendilerini kovalayan güneşin sıcağından kaçmaya başladılar. Sıcaktan kaçarken sonunda bir ağaç gölgesi bulup ağacın dibine yattılar.

Onlar ağacın gölgesinde yatarken yine kendileri gibi sıcaktan bunalan birkaç hayvan daha geldi ağacın dibine. Tavşan, maymun, kaplumbağa, zürafa derken birçok hayvan daha ağacın dibinde toplandı. Bu toplanmayı fırsat bilen aslan aklındakileri başladı anlatmaya.

-Arkadaşlar, dikkatinizi çekti mi bilmiyorum ama ormanımız çöplerle dolu. Şu anda bile etrafınıza baktığınızda ormanımızın ne kadar kirli olduğunu görebilirsiniz. Yerlerde muz kabukları, fıstık kabukları, çürümüş meyve, sebze ve daha birçok çeşitli çöp var. Artık bu işi temizlemenin, bir pati atmanın zamanı geldi...

Aslanın bu sözlerinden sonra hayvanlar etrafa baktı ve söylediği gibi etrafta çöpler doluydu.

Tekrar söze devam etti:

-Şimdi bu işi organize edecek ve ormanın temizlenmesinde liderlik yapacak; hızlı, pratik ve çalışkan bir arkadaşına ihtiyacımız var. Aranızda bunu yapabilecek birisi var mı?

Tüm hayvanlar birbirine bakarken o an içlerinden birisi yüksek sesle, "Ben varım!" deyip bir adım öne çıktı. "Bu ormanda benden daha hızlı, pratik ve çalışkan birisi yok, bu işi ben yaparım." dedi.

Bunu söyleyen tavşandı. Sadece bununla da kalmadı ve diğer hayvanların yardım taleplerini de reddederek kendisinin bir hafta içerisinde ormanı tertemiz yapacağını ve bunu tek başına başarabileceğini söyledi.

Tavşanın bir haftalık süresi başlamıştı. Her sabah erkenden kalkıyor ve akşama kadar ormandaki çöpleri topluyordu.

Hatta herkese, rahatça çöplerini yere atabileceklerini, kendisinin çok hızlı olduğunu ve hepsini temizleyebileceğini söylüyordu.

Tavşan bir oraya bir buraya koşturuyor, ormanı didik didik temizliyordu. Ormandaki hayvanları öylesine alıştırmıştı ki hepsi çöplerini yere atıyor, tavşan da temizlemeye çalışıyordu. Tavşanın akşama kadar uğraşip temizlediği orman sabaha kadar tekrar çöplerle doluyordu. Üç gün, beş gün derken tavşanın bir haftalık süresi doldu ve hayvanlar yine aynı ağacın altında toplandı.

Tavşan, akşamdan her yeri temizlemiş olsa da sabah yine her yer çöple dolmuştu. Aslan ve diğer hayvanlar tavşanın bu işi başaramadığı konusunda hemfikir oldu.

Aslan, temizlik için gönüllü olmak isteyen olup olmadığını tekrar sordu. Bu kez çita gönüllü oldu ve yine aynı tavşan gibi kimseden yardım istemediğini, herkesin çöplerini rahatça yere atabileceğini ve kendisini inanılmaz hızlı olduğunu, hepsini temizleyebileceğini söyledi.

Fakat durum yine aynı tavşandaki gibi oldu. Çitanın akşama kadar temizlediği orman sabaha kadar tekrar çöplerle doluyordu. Çitanın da bir haftalık süresi doldu ve sonuç yine başarısızdı.

Çitadan sonra kaplan, sırtlan, aslan da denedi ama sonuç yine değişmedi.

Bu sefer kimsenin gönüllü olmadığı yerde kaplumbağa "Ben varım!" dedi. Herkes döndü ve ona baktı. Tüm hayvanlar birlikte kakhaha attılar. "Bunca hızlı hayvanın başaramadığı işi sen mi başaracaksın?" dediler. Kaplumbağa kendinden emindi. O da diğerleri gibi kimseden yardım istemedi. Bir hafta sonra görüşmek üzere dedi ve işe koyuldu.

Aradan bir hafta geçti ve yine aynı ağacın altında hayvanlar toplandı. Fakat bir tuhaflık vardı. Etrafta birkaç tane yaprak dışında bir tane bile çöp yoktu. Tüm hayvanlar şaşkınlıkla etrafa bakıyorlardı. Ama hiçbir hayvan anlayamamıştı kaplumbağanın bu işi nasıl başardığını. Büyük bir merakla kaplumbağaya bu işin sırrını sordular.

Kaplumbağa da şöyle cevapladı:

-Bu işi başaracağımı söylediğimde hep beraber gülmüş ve inanmamıştınız. Bu işi başarabilmek için bedenimi değil zihnimi kullandım. Nasıl mı? Şöyle...

Ormandaki tüm hayvanları tek tek ziyaret ederek yere çöp atmamaları konusunda uyardım.

Etrafa çöp kutuları koydum.

Ormanın her yerine, "Yerlere çöp atmayınız, yerde gördüğünüz çöpleri de çöp kutusuna atınız." diye uyarı yazıları yazdım.

Yani kısaca, çöpleri değil toplumu topladım. Böylelikle yerdeki çöpleri toplamama gerek kalmadı. Çünkü yerde çöp kalmadı.

Şimdi herkes buradayken tekrar söyleyeyim; yaşadığınız yerin çöplük olmamasını istiyorsanız çöpleri yere atmayınız...

Hümevra Gök'ün resminden uyarlanmıştır.

PICASSO BÖCEĞİ

Picasso böcekleri, Güney Afrika kıtasının kurak bölgelerinde yaşarlar. Ünlü ressam Picasso'nun eserlerine benzetildiğinden bu ismi almıştır.

Zulu Hud ismiyle de anılan bu böcekler oval yapıdadır. Oldukça kalın bir kabuğa sahiptirler. Kalın kabukları yaralanmalara karşı korunmasını sağlar.

Otohur olan picasso böcekleri çiçek, meyve ve yapraklarla beslenirler. Picasso böceklerinin ağız kısımlarında delici ve emici bir hortum bulunur. Bu hortum bitkileri delerek içlerinde bulunan öz suyu çekmesine yardımcı olur. Böylece kuraklıkta yaşamaları da kolaylaşır.

Canlı renkleri avcılar tarafından zehiri olarak algılanmalarına sebep olur böylece avcılardan korunmuş olurlar. Savunma yöntemlerinden bir diğeri de rahatsız edildiklerinde kötü koku salgılamalarıdır.

Picasso böceklerinin kanatları olsa da uzun süre uçamazlar. Yalnızca tehlikelerden uzaklaşmak için kısa uçuşlar yaparlar.

Büyükükleri altı ile on iki milimetre arasında değişmektedir. Bu minicik böceklerin kabukları âdeta sanat eseri gibidir. Beyaz kabuk üzerinde yeşil, siyah, turuncu renk desenlerle süslenmiştir. Kabuk üzerinde on bir tane desen bulunur. Aynı gibi görünen bu desenler tıpkı parmak izlerimiz gibi her böcekte farklı yaratılmıştır.

Bu böcekler aynı zamanda bitkilerin koruyucusudur. Yumurtalarını bitkilerin bitli yapraklarına bırakırlar. Yumurtadan çıkan yavrular bitlerle beslenir ve bitkileri bu zararlı canlılardan kurtarmış olurlar.

YAŞ PROBLEMLERİ

Ömer, Nil, Yusuf ve Zümra'nın yaşları birbirinden farklıdır. İpuçlarından faydalanarak kimin kaç yaşında olduğunu bulalım.

- 1) Nil, Ömer'den küçüktür.
- 2) Yusuf'un yaşı tek sayı değildir.
- 3) Ömer ve Zümra arasında 4 yaş vardır.
- 4) Zümra en büyüktür.

7 8 3 11

Ömer				
Nil				
Yusuf				
Zümra				

DENGE

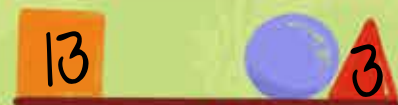
Aşağıda yer alan terazilerin dengede durması isteniyor. Bu sebeple terazinin her iki kolunda bulunan ağırlıkların eşit olması gerekiyor. Sağ terazi kefesinde bazı ağırlıklar bilinmiyor. Bu şekillerin ağırlıklarını bularak teraziyi dengeleyiniz.

$$\triangle = ?$$

$$\triangle = ?$$

$$\circ = ?$$

$$\triangle = ?$$

Aşağıdaki şekilde yer alan örüntüyü bulun. Boş alanlara uygun olan balıkları çıkartmadan seçin ve şekli tamamlayın.

düşünen ve öğrenen MAKİNELER

Makine öğrenmesi, bir yapay zekâ becerisidir. Bilgisayar sistemleri büyük miktarda geçmiş veriyi işlemek ve veri düzenlerini tanımlamak için makine öğrenimi algoritmalarını kullanır. Makine öğrenimine geçmeden önce bilmemiz gereken şeylerden biri, veri kütüphaneleri. Kullandığımız interneti bir sinir ağı olarak düşünün. Dünyayı saran bu ağ, kullandığımız akıllı cihazlardan aldığı verileri bir merkeze taşır. Telefonda bir siteye girdiğinizde, bir fotoğrafı beğendiğinizde, mesaj gönderdiğinizde vs. bunların hepsi veri olarak kayıt altına alınır. Teknoloji ortaya çıktığından bu yana oluşan verilerin kayıtlı olduğu yerler, veri kütüphanesi olarak adlandırılır. Yapay zekâ uygulamalarında bu veriler kullanılmaktadır. Makine öğrenmesi, bu verilerden bilgi çıkarma bilimidir.

Verilerin kullanımına göre makineler üç şekilde öğrenir:

1. Denetimli Öğrenme: Meyvelerden oluşan bir dosya oluşturduğumuzu düşünün. Bu dosyada meyvelerin isimlerini, renklerini ve şekillerini etiketleyerek sisteme yüklüyoruz. Yani her bilgiyi tanımlıyoruz. Bu bilgiler doğrultusunda dosyaya eklenen yeni meyveyi makine tahmin edebiliyor.

2. Denetimsiz Öğrenme: Bu algorithmada herhangi bir etiket yoktur. Yani verinin tanıtımı yapılmıyor. Sadece veri sisteme yükleniyor ve sonuç çıkarması isteniyor. Size bir örüntü sorusu sorulduğunu düşünün. Örüntüyü bilmiyorsunuz ama şeklin tamamına bakıp örüntüyü çıkarıyorsunuz ve bir sonraki nesneyi tahmin edebiliyorsunuz. İşte burada yapay zekâ aynı şekilde çalışıyor. Verinin tamamını alıp analiz ediyor, gruplandırıyor, ilişkilendiriyor ve sonuca ulaşıyor.

3. Pekiştirmeli Öğrenme: Bir algoritma olarak, tüm olasılıkları keşfedene kadar çevresini sürekli olarak inceler. Deneme yanılma yapar. Bunların ardından sonuç oluşturur. Tıpkı bir bebeğin yürümeyi öğrenirken yüzlerce kez düşmesi ve her düşüşünde deneyim kazanarak en sonunda yürümeye başlaması gibidir.

Makine öğrenmesi, insanın öğrenme şeklinden yola çıkarak oluşturulmuştur. Yazılım ve mühendislik alanlarında en mükemmel sonuca ulaşabilmek için hâlâ üzerinde çalışmalar yapılmaktadır. İstenen ise kendi yazılımını oluşturabilen algoritmalara ulaşmaktır.

Hikmet Baba'nın Dilinden

Kitab-ı Dedem Korkut ve Hamzanâme, bilgeliğin ve yiğitliğin harman* olduğu iki kitap. Tuğrul, her iki kitaba hizmet etmenin sevincini duyuyordu. Rüyaların dilini keşfetmişti artık. Yine de aklına takılan, yüreğini telaşlandıran şeyler vardı. Ne olmuştu da bu kitapların sayfaları hafızların rüyalarına saklanmıştı. Hikmet Baba ile kulübeye döndüklerinde ondan işin aslını öğrenecekti.

O gece dolunay çıkmıştı. Gökyüzü gümüş renkli bir atlas gibi arzı* kaplamış, Tuğrul ile Hikmet Baba hararetli* bir sohbe dalmıştı. Hikmet Baba yüksekçe bir raftan eski bir kitap aldı. Üzerinde "Enuma Eliş" yazılıydı.

"Nuh Tufanı'nı bilir misin evlat?"

"Elbette, ikinci atamız Nuh peygamber zamanında büyük bir tufan kopmuş."

"O tufan ki gök bütün haşmetiyle* yeryüzüne boşalmış, toprak suyu yutmamıştı.

Akarsular taşmış, denizler kabarmıştı. Zalimlerin helak olduğu,* mazlumların kurtulduğu bir koca tufan koptu. Sonra 'Ey yeryüzü suyunu yut, ey gök suyunu tut!' denildi. İşte o tufandan sonra Uruk diyarına bir adam çıkageldi."

"Gılgamış..."

Hikmet Baba elindeki kitabı Tuğrul'a uzattı. "Enuma Eliş", bu el yazması kitap, Gılgamış Destanı'nın en eski nüshalarından* biriydi. Tuğrul sayfalara göz gezdirirken Hikmet Baba anlatmaya devam etti.

"Gılgamış, Uruk diyarına hükmetti. Hoyrat* ruhunun hizaya çekilmesi gerekiyordu.

Ona bir yoldaş lazımdı. İşte o zaman Enkidu ile tanıştı. Enkidu'yu dost bildi. Nice imtihandan geçti. Gılgamış'ın sözü tutulur, hatırı sayılır oldu. Yazıcılar, Gılgamış'ın başından geçenleri nesilden nesle aktardılar. İstediler ki duyan ibret alsın, okuyan hisse çıkarsın; iyilik baki* olsun, kötülük son bulsun. Fakat onların aleyhine çalışanlar da boş durmadı."

"Peki, sonra ne oldu?"

"Bak evlat, dünya kurulalı beri iyi ve kötü cenge tutuşur. Hz. Âdem babamızdan itibaren bu böyledir. Habil ve Kabil'in hikâyesinde olduğu gibi."

"O hâlde kitapların kaybolmasını isteyen birileri var. Onları rüyalarda saklayan..."

"Evet. İyi ve güzel sadece yazıyla değil, onları hıfzeden, davranışlarıyla örnek olan, sözleriyle geleceğe aktaran insanlar eliyle de korunur. Gılgamış'tan bugüne kitapların koruyucuları kadar onlara düşmanlık eden Maşu'lar da yetişmiştir."

“Maşu mu?”

“Maşu, ikiz demektir. Her yiğidin karşısında bir zalim, her iyiliğin karşısında bir kötülük vardır. Derler ki Uruk'ta çift başlı bir dağ varmış. Güneş bu dağın dorukları arasından tulu* eder, yeryüzüne ışık saçarmış. İşte bu dağ iyilik ve kötülüğü simgeler. Gün doğumunda bir yüzü aydınlık, bir yüzü karanlıktır. Aydınlık hikmettir, kanatlanır, yeryüzüne ışık saçar. Karanlık ise onu bir gölge gibi takip eder. Gölgeler kendine ‘Maşu’ dediler. Tarih boyunca bilgeliğin düşmanı oldular. Rüya ilmini öğrenip hafızların zihinlerine girdiler.”

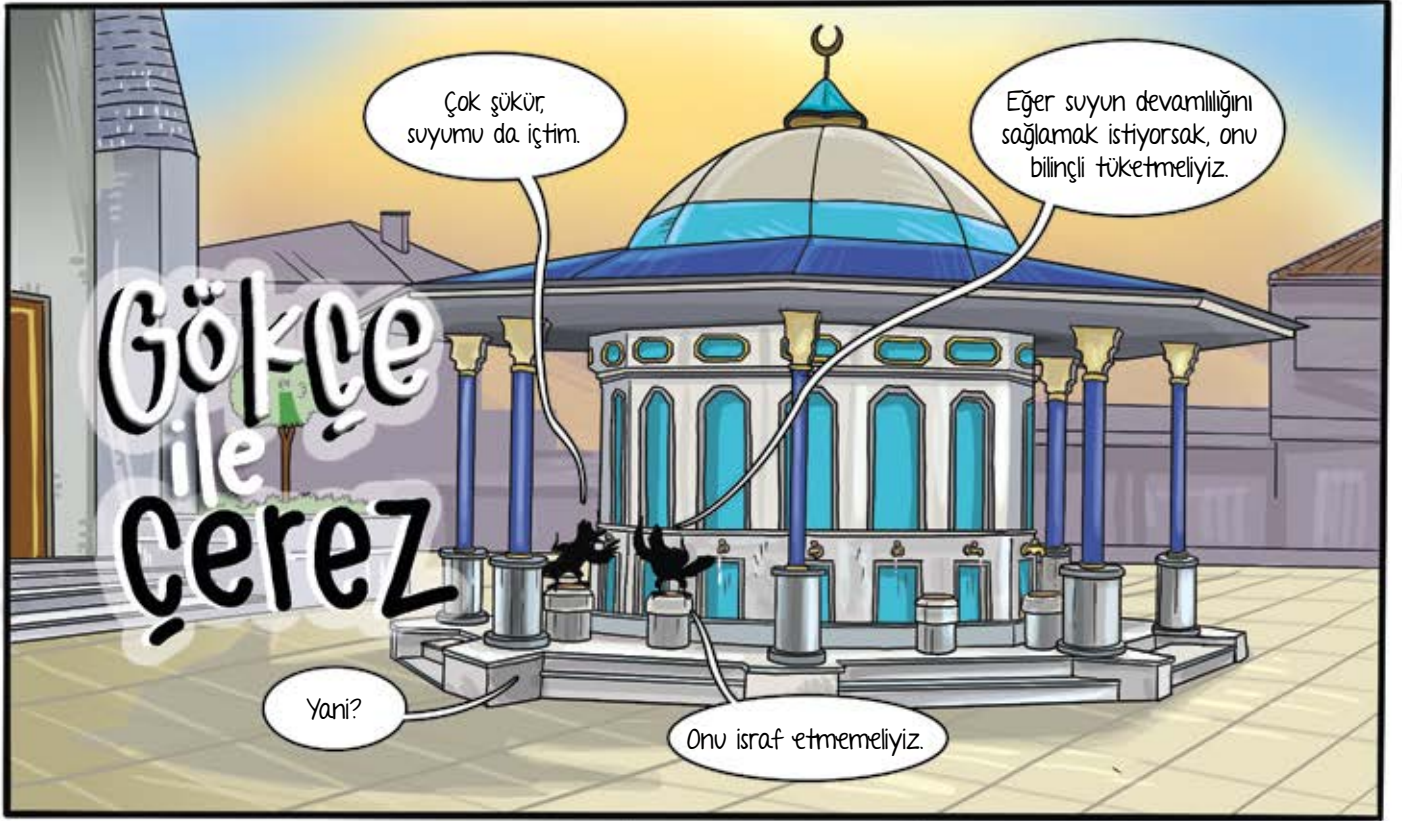
Tuğrul duydukları karşısında hayrete düşmüştü. O, bir rüya kâşifiydi. Şimdi bir Maşu'su yani ikizi olduğunu öğrenmişti. Onun gölgesinde saklanan bir Maşu...

Devamı temmuz sayısında...

Harman: Herhangi bir şeyin çok bulunması.
Arz: Dünya.
Hararet: Coşkunluk.
Haşmet: Görkem.
Helak olmak: Yok olmak.
Nüsha: Birbirinin tıpkısı olan yazılı şeylerin her biri.
Hoyrat: Kaba, kırıcı ve hırpalayıcı olan.
Baki: Ölümsüz.
Tulu: Güneşin doğuşu.

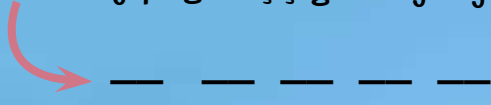

Çoğu sularda, kayaların ve ağaçların üzerinde kökü, gövdesi, yaprağı ve çiçeği olmayan yeşil bitki.

Bir şeyi eli ile kavramak.

Atalarımız ne demek istemiş ?

Başladığı işi devam ettirmeyen ve sürekli iş değiştiren kimse başarılı olamaz.

Allame Nine

Ayşe odasını
görünce çok
sevinecek.

Küçükken
ben de çok mutlu
olurdum ninemin
odamızı süsleyip bize
sürpriz
yapmasına.

Artık sevinmiyor musun
yoksa Mehmet?

Yoo,
hâlâ çok mutlu
oluyorum. Sen
yaparsın da ben
sevinmez miyim
canım ninem.

Balonları yatağının
başına asalım.

Evet, güzel
olur.

Aaa! Aklıma ne geldi?

Ne?

Odanın
kapısını da dıştan
süsleyelim mi?

Çok güzel
olur Zeynep.
İyi
düşündün!

Kapıyı görünce
şaşıır, içeri girince
mutluluk patlaması yaşar.
Haydi hemen yapalım.

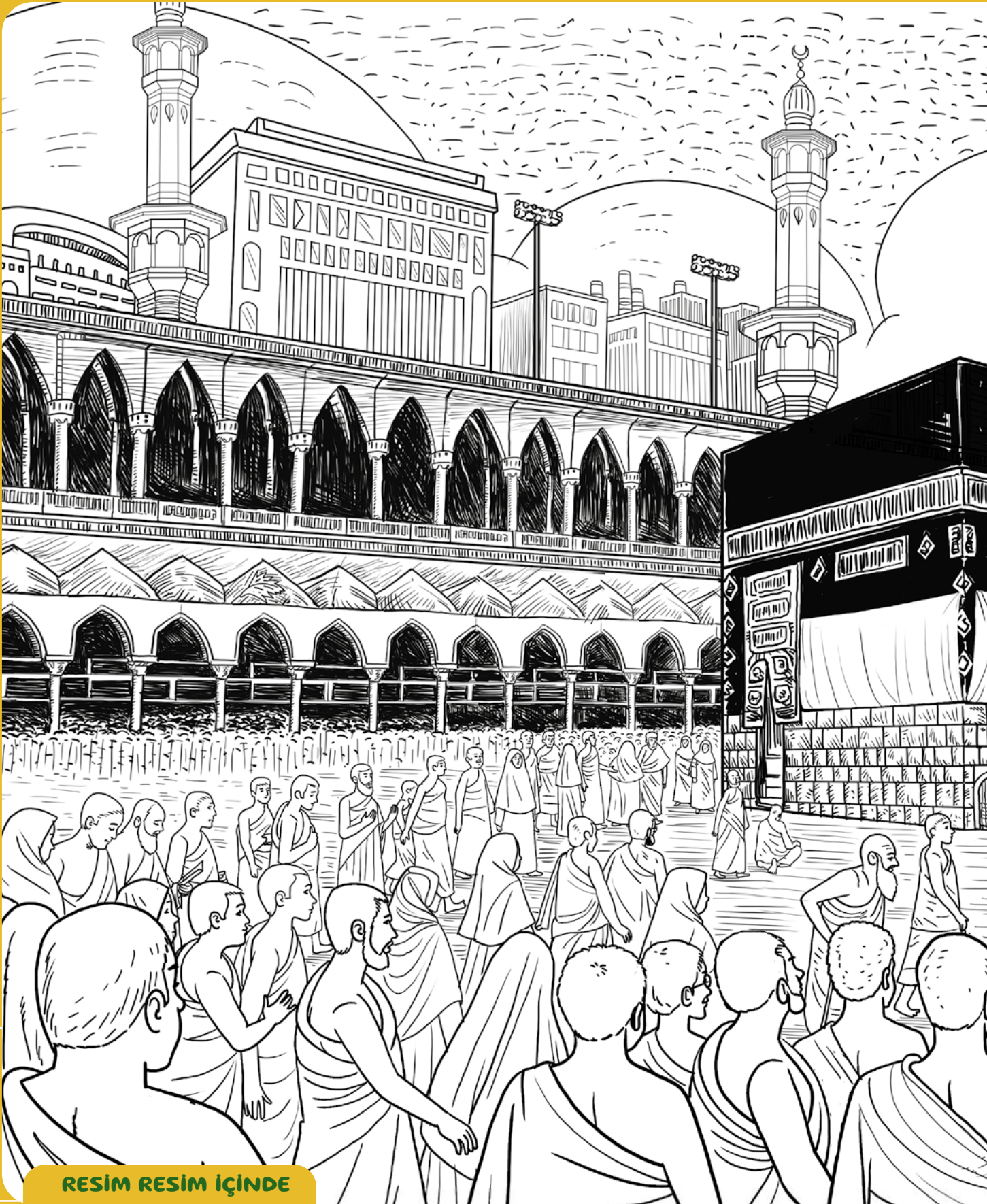
Bin şükür!

O zaman
ben kapı için tül de
keseyim.
Fiyonk yaparız.

RESİM RESİM İÇİNDE

Sayfanın altında yer alan nesnelere bulun ve resmi boyayın.

Vesile

- ✓ Arapça bir sözcüktür.
- ✓ Sözlük anlamı; "aracı, araç, yöntem, fırsat, elverişli hâl, uygun ortam"dır.
- ✓ Vesile, bir işin ve olayın gerçekleşmesine aracılık etmek, sonuca ulaşmada kullanılan yol ve yöntem anlamlarına gelir.
- ✓ Belki sen de duymuşsundur bu kelimeyi. "Vesile olmak." der büyüklerimiz. Örneğin; "Camiden gelen o güzel ezan sesi, namaz kılmama vesile oldu." "Onunla aynı mahallede yaşamam, en yakın arkadaşımı tanımama vesile oldu." gibi.. Vesile kelimesi daha çok olumlu olayların ardından söylenir ve hayırlı sonuçlanan durumlarda kullanılır.
- ✓ Ayrıca bu kelime, bayan ismi olarak da kullanılmakta...

Bu Kelimeyi Hayatına Kat

Sen de "vesile olmak" deyimiyile ilgili 2-3 cümle söyleyebilir misin?

Bu vesile ile Kurban Bayramı'nı kutlar, hayırlara vesile olmasını Rabbimizden dilerim. Gelecek ay yeni bir kelime ile görüşmek üzere sevgili arkadaşım! :)

Kelimelemlendin

Bir okulda öğrenciler sınava girecektir. Sınava giren öğrencilere müdür kısa bir konuşma yapmıştır. Müdür konuşmasının sonunda bu sayfada anlatılan konuya uygun nasıl bir cümle kurmuştur? Aşağıdaki işlemleri çözün. İşlem sonucunda çıkan sayı, kelimenin cümledeki yerini göstermektedir. Her harfi yerine yazıp müdürün ne dediğini bulabilirsiniz.

$74-72=U$

$24:4=i$

$3 \times 5=A$

$60-55=S$

$18-11=L$

$31-9=i$

$10-2=E$

$63:21=V$

$13 \times 2=i$

$20-19=B$

$2 \times 2=E$

$24-6=L$

$3 \times 3=i$

$4 \times 5=R$

$15-5=L$

$4+7=E$

$38:2=A$

$8 \times 2=R$

$10+4=\text{Ş}$

$9 \times 3=M$

$84:4=D$

$6 \times 2=B$

$18+5=L$

$6 \times 4=E$

$30-17=A$

$12+5=I$

$5 \times 5=R$

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20

21 22 23 24 25 26 27

PLAZMA

Madde, uzayda yer kaplayan hacmi ve kütlesi olan yapılara denir. Maddenin katı, sıvı, gaz ve plazma olmak üzere dört hâli bulunur. Adını daha az duymuş olsak da evrende bulunan maddelerin çoğu plazma hâlidir. Maddenin plazma hâli çok yüksek sıcaklıklarda veya güçlü elektrik alanlarda oluşur. Yıldızlar ve yıldırımlar gibi yüksek sıcaklık ya da elektrik akımının bulunduğu alanları plazmaya örnek olarak verebiliriz. Güneş de maddenin dev bir plazma hâlidir.

Plazmayı daha yakından tanımak için plazma küresini inceleyebiliriz. Plazma küresi; plazma lambası, plazma topu, tesla küresi ya da cadı küresi gibi farklı isimlerle bilinir. Ayrıca elektrik konusundaki deneylerde kullanılan oldukça ilginç ve eğlenceli, bilimsel bir oyuncaktır. Plazma küresi havası boşaltılmış cam bir tüp içinde elektrik deneyi yapan Nikola Tesla tarafından icat edilmiştir. Bu nedenle kürenin içinde tabandan yukarı doğru uzanan ve yıldırım benzeri ışıklar çıkaran kısma tesla bobini denir.

Plazma küresini elektrik prize takıp çalıştırdığınızda, prizden aldığı elektrik enerjisini dönüştürerek, bir elektrik gerilimi oluşur. Elektrik gerilimi küre içinde bulunan gaz maddesinin bütünlüğünü bozar ve taneciklere ayırıştırır. İşte bu şekilde kürede ortaya çıkan küçük yıldırım benzeri renkli ışıklara plazma denir. Bu ışıklar küre içinde bulunan gazların cinsine göre farklı renklerde oluşabilir. İnsan vücudu iletken olduğu için küreye dokunduğunuzda ışıkların parmak ucunuza yönelmesine sebep olur. Fakat yük akışı düşük olduğu için zarar görme olasılığınız çok düşüktür.

NEŞELİ KARİKATÜRLER

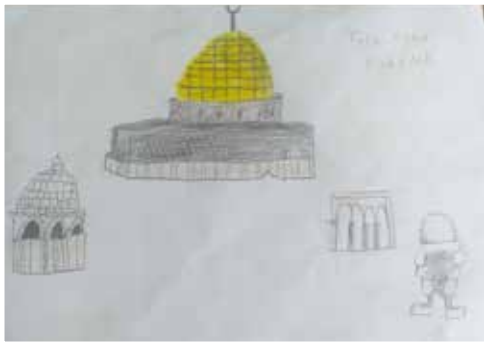

Zeynep Erva Aras

Zeynep Zümra Karaman
Yavuz Karaman

Taha Enes Evrenk

Zeynep Sare Işık

Amine Eslem Gür

Zehra Uslu

**SİZDEN
GELENLER**

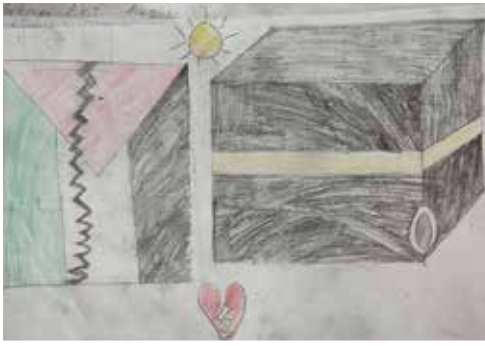

Betül Rana Türkü

Havva Kuzu

Mehmet Akif Akgün

Meryem Evrenk

Ayşe Merve Bektaş

Yavuz Eren Akdoğan

Zeynep Çakır

Tabiat, doğa temalı fotoğraflarınızı cocukdergisi@diyanet.gov.tr adresine adınızı, soyadınızı, yaşınızı ve fotoğrafı çektiğiniz yeri yazıp konu kısmına FOTOĞRAF yazarak göndermeyi unutmayın!

Medine Berra Subaşı,
15, Trabzon

Mustafa Işık, 11, Kayseri

Kerem Bera Türkoğlu, 13, Bursa

Elif Hafsa Şahin, 14, Ordu

Abdullah Kocabıyık, 9, İzmir

Yaren Gan, 13, Bursa

Bulmaca Çözümleri

Sayfa 6

Asr Suresi

Sayfa 10

Şifre: 3 8 4 8 2 0 7 3

Sayfa 26

Yusuf: 8
Zümra: 11
Ömer: 7
Nil: 3

- ▲ : 8
- : 10
- ▲ : 9
- ▲ : 8

Sayfa 27

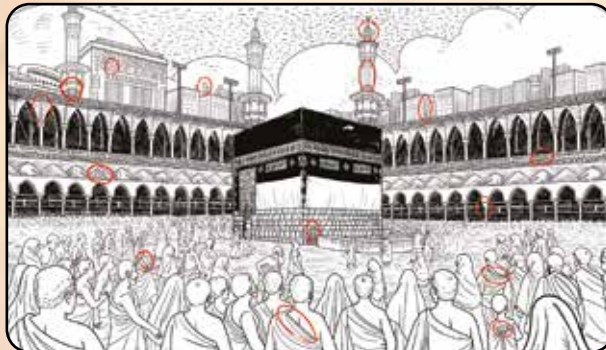
Örüntü

Sayfa 34

Yuvarlanan taş yosun tutmaz

Sayfa 38

Sayfa 41

Bu vesile ile başarılar dilerim.

Sayfa 44

Mektubu Gelenler

Bünyamin Büyükkanat
Mustafa Tamer
Sevde Beyza Yılmaz

HAYVANLAR VE DOĞA

Hayvanlar cořuyor
Arılar alışıyor
Sevimli hayvanlar
Hep birlikte cořuyor

Ayılar maĐarada
Kuşlar havada
Arılar yuvada
Kelebekler cořtu ama

Karıncalar alışıyor
Hayvanlar yardımlaşıyor
Yardımlaşınca hayvanlar
Hep birlikte cořuyor

Betül Sare Guneř

**BAYRAM GELDİ
HOŞ GELDİ**

